

Malax kommuns infoblad

3•2021

Aktuellt i detta nummer:

Förbättrad energiprestanda i fastigheter

- ett steg mot hållbar framtid

Välfärdsområdesval

Finlandsmodellen fortsätter

Kommundirektörens hälsning

Den största reformen någonsin är på gång i landet. I Österbotten förverkligar vi överföringen av social- och primärvård till välfärdsområdet från 1.1.2022, ett år innan reformen. Det som skiljer

inkommande år från därpå följande är, att under nästa år är välfärdsområdet i Österbotten en samkommun och kostnaderna för välfärdsområdets verksamhet faktureras kommunerna. Från 1.1.2023, då reformen träder i kraft faktureras inte kommunerna längre, utan välfärdsområdet har självstyre och får sin finansiering från staten.

För kommunerna är det viktigt att hålla vård- och omsorgskostnaderna i strama tyglar åren 2021 och 2022, för att trygga den framtida finansieringen av kommunerna från 2023 och framåt, då vårdreformen träder i kraft. Vård- och omsorgskostnaderna

2021 och 2022 ligger till grund för den andel av finansieringen som tas av kommunerna och omfördelas till välfärdsområdena från 2023. Ju dyrare social- och hälsovård – ju mindre andel av kakan blir kvar i kommunen från 2023. Samtidigt är behoven stora. Därför är det viktigt att hitta en realistisk balans i utgifterna för såväl välfärdsområdet som kommunen för att trygga servicen framledes i båda organisationerna.

Fastigheterna är kvar i kommunens regi och hyresavtal görs med Österbottens välfärdsområde, som hyr social- och hälsovårdsfastigheterna. Den stora förändringen inför nästa år är nog den vi känner i kommunen som organisation, när 300 av våra totalt 600 medarbetare överförs till en ny arbetsgivare. Det är i de flesta fallen hela enheter som överförs, men vissa medarbetare får nya uppgifter i välfärdsområdet och en viss omstrukturering kan ske, t.ex. byter vissa verksamheter förman då strukturen till viss del är en annan i välfärdsområdet. Sysselsättnings- och integrationsuppgifterna kvarstår i kommunen, medan kuratorerna inom bildningssektorn överförs till välfärdsområdet.

Vård- och omsorgsnämnden och direktio- nen för Pixneklíniken upphör vid årsskiftet då verksamheterna integreras i Österbot- tens välfärdsområde och Kust-Österbottens samkommun för social- och primärvård upplöses.

Jag vill rikta ett varmt tack till personal, förtroendevalda och serviceanvändare för allt det goda arbete som gjorts inom Malax kommun då vår social- och hälsovård byggts upp och utvecklats över tid. Det är viktigt att det goda samarbete som skett mellan social- och hälsovården och övriga verksamheter i kommunen, såväl bland förtroendevalda som personal fortsätter över organisations- gränserna även framledes. Framtiden står för dörren och den är oviss, spännande och utmanar oss att tänka om och tänka nytt. Ett stort arbete ligger bakom överföringen till Österbottens välfärdsområde och snart är vi där. Jag önskar våra medarbetare och servi- ceanvändare välgång i nya organisationen! Och till alla röstberättigade – kom ihåg att rösta i välfärdsområdesvalet!

Jenny Malmsten

Vikarier söks

Vi söker korttidsvikarier som lokalvårdare för städning i kommunens fastigheter. Kontakta fastighetschef Jan Nyvall tfn 040 659 4300, jan.nyvall@malax.fi.

Sökes både korttids- och långtidsvikarier till hemservice och boenden inom Malax kommun. Kontakta vik. chef för äldreomsorgen Ros-Marie Ljungkvist tfn 050 381 2242, ros-marie.ljungkvist@malax.fi eller vik. hemservicedare Ulrika Häggström tfn 050 441 4847, ulrika.haggstrom@malax.fi.

Malax-Korsnäs hälso- vårdscentral informerar Ändringar i verksamheten från 1.9.2021

Förlängd telefontid till diabetesskötaren
Diabetesskötarens telefontid förlängs med en halvtimme. Telefontid måndag-torsdag kl. 12–13, tfn 06 347 7631.

Psykologernas och psyksjukskötarnas mottagning flyttar till nya utrymmen
Hälsovårdscentralens psykologer och psyksjukskötare flyttar till nya utrymmen till-

sammans med K5:s personal. Mottagningen flyttar till Köpingsvägen 11, samma fastighet som Köttdisken m.fl. Ingång genom dörren på högra gaveln och utrymmet längst bort i korridoren.

Hälsningar från Solhagens daghem

Vi har fått nya fina kuddar som Solhagens föräldraförening och Aktiastiftelsen sponsorerat. Vi är mycket glada och tacksamma för att dessa två sätter guldkant på vår verksamhet!

Ny medarbetare

Kim Svarvar, tf. vägmästare

Utgivare
Malax kommun
Malmgatan 5
66100 Malax
malax@malax.fi
Tfn 06 347 7111

Ansvarig redaktör
Jenny Malmsten
jenny.malmsten@malax.fi
Tfn 06 347 7111

Översättningar
Malax kommun
om inget annat nämns

Tryckeri
KTMP

Upplaga
3 250

Utgivningsdag
4.11.2021

Förbättrad energiprestanda i fastigheter – ett steg mot hållbar framtid

Malax kommun har, med stöd från miljöministeriets program för klimatprojekt i kommunerna, startat ett nytt projekt "Förbättrad energiprestanda i fastigheter – ett steg mot hållbar framtid". Genom projektet vill vi skapa en kommun som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar och därmed bekämpa klimatförändringen, eftersom miljön är och alltid har varit viktig för Malaxborna.

Uppvärmning och elförbrukning är sammantaget de sektorer som släpper ut mest växthusgas i Malax. Med det här projektet vill kommunen främja energieffektiva och klimatvänliga lösningar i fastigheter samt öka hållbar utveckling.

Under åren 2021–2022 utförs energi- och underhållskartläggning av ett stort antal kommunala fastigheter. Rådgivning till privata fastighetsägare kring energilösningar ges även inom ramen för projektet. I de kommunala fastigheterna börjar energioptimerande lösningar implementeras efter att kartläggningen är klar och budgetmedel reserverats för ändamålen. Målet är att uppnå en förbättrad energiprestanda med 15 %

ärligen i kommunala och privata fastigheter.

Projektkoordinator och energirådgivare Sajal Maqsood koordinerar projektet. Hon arbetar med hållbar utveckling och energieffektivitet i Malax. Sajal ger rådgivning kring energifrågor till Malaxborna, skapar medvetenhet och attitydförändring gällande projektet och stöder arbete kring minskning av växtgasutsläpp. Dessutom samarbetar hon med kommunens olika verksamheter för att främja hållbar utveckling på ett brett plan så att Malax ska kunna bidra till förändringen.

Det finns understöd om 4 000 euro att söka för småhusägare som byter ut oljeuppvärmningen mot ett annat system. Stödet söks av Miljöministeriet, NTM-centralen i Birkaland.

Läs mera om projektet och understödet på www.malax.fi under hållbar utveckling.

Om du har frågor gällande energioptimering och hållbarhet, hör av dig till projektkoordinator och energirådgivare Sajal Maqsood på sajal.maqsood@malax.fi eller på tfn 040 651 4859.

Läs hur du kan spara energi på s. 11–12.

Sajal Maqsood

Delgeneralplan för vindkraft i Juthskogen

Nu har omtagningen av planlägningsprocessen för delgeneralplan för vindkraft i Juthskog inletts.

Behandlingen av delgeneralplan för Juthskogen avbröts av kommunfullmäktige 27.9.2021 till följd av att beslutet om godkännande av delgeneralplanen tillkommit i oriktig ordning på grund av jävskap.

Kommunstyrelsen godkände 11.10.2021 att inleda planläggningen på nytt. Målsättningen med planen är att möjliggöra byggandet av 14–17 vindkraftverk med en totalhöjd på högst 275 meter. Den uppskattade totaleffekten för vindkraftsparken är cirka 84–119 MW då effekten för ett enskilt vindkraftverk är 6–7 MW.

På grund av antalet vindkraftverk och den totala produktionskapacitetens storlek tillämpas miljökonsekvensbedömning (MKB) för vindkraftsprojektet. I jämförelse med när tidigare beslut om inledande av planläggning togs våren 2019 finns nu också kontaktmyndighetens motiverade slutsats om miljökonsekvensbeskrivningen för Juthskogen tillgängligt, vilket gör att målsättningen

ändrats från 22–26 vindkraftverk vid tidigare planläggning till 14–17 vindkraftverk denna gång.

Kommunstyrelsen godkände även programmet för deltagande och bedömning (PDB). I PDB framkommer bl.a. information om utgångspunkterna för planläggningen, syfte och målsättning, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning. PDB hålls tillgängligt för allmänheten under hela planlägningsprocessen på kommunens webbplats och i kommungården och respons över programmet kan ges till kommunen.

Nästa skede är nu utkastskedet. Avsikten är att tekniska nämnden behandlar utkastet till delgeneralplan under hösten och utkast läggs till påseende. Den preliminära tidtabellen utgår ifrån att ett förslag kan därefter tas fram på våren och fullmäktige slutbehandla ärendet i maj-juni.

Ett allmänt informationsmöte kommer att ordnas under utkastskedet och vi informerar om tidpunkt för detta närmare.

Delgeneralplan för vindkraft i Juthskogen

- Planläggning har inletts för delgeneralplan för vindkraft i Juthskog och programmet för deltagande och bedömning för delgeneralplan i Juthskog har godkänts (MBL 63 §, MBF 30 §).
- Under hela planlägningsprocessens gång är det möjligt att bekanta sig med programmet för deltagande och bedömning på tekniska avdelningen i Kommungården, Malmgatan 5, 66100 Malax och på kommunens webbplats www.malax.fi -> Boende, miljö och trafik -> Planläggning -> Aktuella planer.
- Vid behov kan respons på programmet ges per telefon, planläggningsingenjör Jonas Aspholm 050 412 5900, per e-post malax@malax.fi eller genom att besöka Kommungården.

Dags för nybygge?

Hitta en företagstomt där ni kan bygga lokaler som passar precis era behov.

www.vasaregionenslokaler.fi

Österbottens välfärdsområde Pohjanmaan hyvinvointialue

Samkommunen för Österbottens välfärdsområde inleder sin verksamhet 1.1.2022. Då samlas social- och hälsovårdstjänsterna i en och samma organisation för 13 österbottniska kommuner.

Österbottens välfärdsområdes logo består av två människor hand i hand. Logon symboliserar varmt bemötande, förening och ett människoorienterat arbetssätt.

– Serviceattityden i Österbottens välfärdsområde är ”Hej, hur kan jag hjälpa dig?”. Vi vill att den förmedlas i verksamheten på samma sätt som den syns i välfärdsområdets visuella uttryck, berättar Petra Fager, kommunikationsdirektör för Österbottens välfärdsområde.

Förändringarna märks först inom förvaltningen och senare i servicen

Från och med början av år 2022 kommer samkommunen för Österbottens välfärds-

område att ansvara för organiseringen av social- och hälsovården i regionen. Kommuninvånarna kommer ändå att erbjudas service i bekanta lokaler och av en bekant personal. När verksamheten i välfärdsområdet inleds kommer social- och hälsovårdstjänsterna att erbjudas i samma verksamhetslokaler som nu. Välfärdsområdet kommer att hyra sina lokaler av kommunerna.

Senare när verksamheten administrativt har överförs till samma organisation ska verksamheten börja utvecklas i samarbete med personalen och dem som använder sig av den. Invånarna i regionen kommer att informeras separat om de kommande serviceförändringarna.

Välfärdsområdesvalet 2022

– genom att rösta kan du påverka!

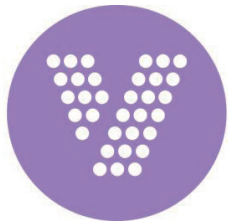
Valet av fullmäktige för välfärdsområdet, välfärdsområdesvalet, sker den 23 januari

2022. Mandatperioden är fyra år.

Välfärdsområdena har självstyre och den högsta beslutanderätten utövas av välfärdsområdesfullmäktige som beslutar om hur social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendets tjänster inom välfärdsområdet ordnas från och med 2023. I välfärdsområdesvalet kan du rösta på en kandidat från hela Österbotten. Genom att rösta kan du påverka hur din vård ska skötas i framtiden! Läs mera om valet nedan.

Källa: www.vaasankeskussairaala.fi/sv/vasa-sjukvardsdistrikt/verksamhet/valfardsomrade/

Välfärdsområdesvalet 2022 – genom att rösta kan du påverka!

VÄLFÄRDSOMRÅDESVAL SÖNDAG 23.1.2022

FÖRHANDSRÖSTNING I FINLAND 12–18.1.2022
OCH UTOMLANDS 12–15.1.2022

Det första välfärdsområdesvalet förrättas söndagen den 23 januari 2022. Fullmäktigeperioden för de invalda välfärdspolitikererna börjar i mars 2022 och slutar i maj 2025. Nästa områdesval sammanfaller med kommunalvalet 2025 och från och med då ska mandatperioderna löpa parallellt i kommun och välfärdsområde. Välfärdsområdena har självstyre och den högsta beslutanderätten utövas av välfärdsområdesfullmäktige som beslutar om hur social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendets tjänster inom välfärdsområdet ordnas från och med 2023. I välfärdsområdesvalet kan du rösta på en kandidat från hela Österbotten. Genom att rösta kan du påverka hur din vård ska skötas i framtiden!

Röstning på valdagen

Röstningsställena på valdagen är följande:

1. Bergö röstningsområde
Bergö skola,
Bredhällsvägen 61 c, 66220 Bergö
2. Yttermalax röstningsområde
Kommungården i Malax,
Malmgatan 5, 66100 Malax
3. Övermalax röstningsområde
Övermalax skola,
Kvarngränd 8, 66140 Övermalax

4. Långåminne röstningsområde
Strimman ungdomslokal,
Björneborgsvägen 1517 a,
66160 Långåminne
5. Petalax-Nyby röstningsområde
Petalax skola,
Thorshagavägen 5, 66240 Petalax
6. Norra Pörtom röstningsområde
Norrback byagård,
Björneborgsvägen 3286 a,
66270 Pörtom

Förhandsröstning Förhandsröstningsställena och öppethållningstiderna är:

Kommungården i Malax,
Malmgatan 5, 66100 Malax
onsdag 12.1–fredag 14.1 kl. 9.00–16.00
söndag 16.1 kl. 10.00–13.00
måndag 17.1 kl. 9.00–16.00
tisdag 18.1 kl. 9.00–18.00

Biblioteket på Bergö,
Bredhällsvägen 61 c, 66220 Bergö
torsdag 13.1 kl. 14.00–17.00

Övermalax skola,
Kvarngränd 8, 66140 Övermalax
lördag 15.1 kl. 10.00–13.00

Biblioteket i Petalax,
Mamrevägen 11, 66240 Petalax
måndag 17.1 kl. 14.00–17.00

Förhandsröstning på anstalt sker på:

1. Malax-Korsnäs hälsovårdscentral,
akut och rehabiliteringsavdelningen,
Stampvägen 2 A, 66100 Malax
2. Westerhemmet serviceboende,
Stampvägen 2 C, 66100 Malax
3. Malmgården, Malmbrinken 4,
66100 Malax
4. Emiliacentret, Thorshagavägen 2,
66240 Petalax
5. Fyrgården, Bredhällsvägen 61 c,
66220 Bergö

Hemmaröstning

Om din rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att du inte utan oskäligen svårigheter kan ta dig till ett förhandsröstningsställe eller vallokalen på valdagen kan du rösta hemma. Anmälan till hemmaröstning ska lämnas in till kommunen senast 11 januari 2022 kl. 16.00.

Biblioteket informerar

Ordkonst i Malax

Bibliotekets projekt *Ordkonst i Malax* pågår 2.8.2021–31.12.2022. Ordkonstledare Camilla Rönholm drar projektet i samarbete med pilotskolorna Övermalax skola och Högstadiet i Petalax. Nu jobbar Camilla med att testa och ta fram ordkonstmateri- al som sedan sammanställs vid projektets slut. Materialet kommer att göras tillgängligt både digitalt och som fysiska låneväs- kor som placeras på biblioteken i Malax.

Vad är då ordkonst? Ordkonst är att be- rätta, skriva, rita, dramatisera, leka, pyssla kring något vi fantiserar kring. En bild, en teckning, ett föremål, ett ord eller en mening kan vara starten till en helt otroligt fan- tastisk historia. Ordkonst kan vara en kort uppgift på några minuter eller göras till en hur lång uppgift som helst. Syftet med ord- konsten är att väcka fantasin och kreativitet. Det kan vara ett sätt att värma upp inför en skrivuppgift eller inför andra kreativa upp- gifter.

Ordkonsten syns redan på biblioteken i Malax genom en ordkonstuppgift på barn- avdelningen i Yttermalax bibliotek. Besöka- re (både barn och vuxna) får göra uppgiften och gärna skriva ner era idéer i häftet som finns där. Ordkonstuppgiften byts ut ungefär en gång per månad.

Vi planerar också utställningar av elever- nas ordkonst-skapelser. Håll gärna koll på bibliotekets sociala medier, Malax kommun- bibliotek – Maalahden kunnankirjasto på Fa- cebook och @malaxbibliotek på Instagram, för att se vad som händer i projektet #ord- konstimalax.

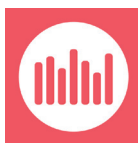
BUU-klubbens adventskalender

2021

BUU-klubbens adventskalender delas ut på Malax kommunbiblioteks betjäningsspunk- ter från måndag 8.11.2021. En kalender per hushåll så länge lagret räcker!

Bibliotekets e-tjänster

Malax kommunbibliotek erbjuder nu film via Viddla! Streama 3 filmer/månad gratis med lånekort och pin-kod på www.viddla.fi.

Låna e-böcker och ljudböcker via Biblio

I tjänsten Biblio (f.d. Elib) finns svenska e-böcker och e-ljudböcker. Biblio har också ett urval av e-böcker och e-ljudböcker på andra språk.

Biblios e-böcker kan laddas ner till din da- tor, surfplatta eller smarttelefon. En stor del e-böcker kan även läsas online i din webb- läsare, dvs. uppkopplad mot nätet utan att ladda ner ett läsarprogram. För att lyssna på Biblios ljudböcker i webbläsaren behöver du vara uppkopplad mot nätet.

I appen kan du både läsa e-böcker och lyss- na på e-ljudböcker i on- och offlineläge. Bib- lio finns för både iOS och Android och kan

hämtas i App Store eller Google Play. När du öppnar appen första gången väljer du Fred- rika i listan över bibliotek och loggar in med ditt lånekortsnummer och din pinkod.

För att låna behöver du lånekort och pin- kod som du får från biblioteket. Lånetiden är 28 dagar. Du har möjlighet att låna 8 böcker/ kalendermånad. Flera låntagare kan ha sam- ma bok lånad samtidigt.

Digitala dagstidningar och tidskrifter via PressReader!

PressReader innehåller över 7 000 dagstid- ningar och tidskrifter från mer än 100 länder på 60 olika språk.

Då du använder PressReader kan du ladda ner tidningar till din egen surfplatta, smart- telefon eller bärbara dator när du är upp- kopplad mot bibliotekets trådlösa nät. När du väl laddat ner en tidning kan den läsas även om du lämnar biblioteket. 72 timmar efter att du lämnat biblioteket kan du ladda ner nya tidningar. Trådlöst nätverk (Wi-Fi) finns på alla biblioteks betjäningsspunkter.

Gör så här:

- Ladda ner appen PressReader gratis (finns som apple-, android-, och micro- softapp).
- Anslut din surfplatta, smarttelefon eller bärbara dator till mxGuest bibliotekets trådlösa nät (lösenord fås av persona- len).
- Starta PressReader för att ladda ner dina favorittidningar från tjänsten.

Malax kommunbibliotek - Maalahden kunnankirjasto
Öppettider - Aukioloajat
<https://fredrika.finna.fi>
2021-2022

Yttermalax 30.8.21–31.5.22

040 650 7983
må/ma 13–20
ti/ti 13–20
ons/ke 10–16
to/to 13–20
fre/pe 10–16

Petalax / Petolahti 16.8.21–5.6.22

040 650 8057
må/ma 12–19
ti/ti 9–15
ons/ke 9–15
to/to 12–19

Övermalax 16.8.21–5.6.22

050 575 7017
ons/ke 10-16
to/to 9-12

Bergö 16.8.21–5.6.22

040 650 8058
må/ma 13–19
ti/ti 10–16
to/to 13–19

Premieringar

På fullmäktigemötet den 27 september premierades fyra personer för olika saker. Årets ungdom är Jonna Löfgren, årets kulturpristagare är Sebastian Sundlin och Jonathan Holm. För sina idrottsprestationer premierades Mats Nylén.

Jonna Löfgren gör tavlor med gamla dialektord från olika byar i Österbotten via sitt företag Jonnas Gnista. Jonna är föreningsaktiv inom bl.a. Röda Korset och Project Liv, som är en förening som vill skapa mer glädje i vardagen för långtidssjuka barn och deras familjer. Hon driver även en podd tillsammans med Victoria Snickars. Podden tar på ett humoristiskt sätt upp stora och små tankar om livet som ung med rötter i Malax. Jonna Löfgren är mycket aktivt med på många håll för att andra ungdomar ska ha det bra.

Sebastian Sundlin studerar fjärde året till fotograf vid Novia i Jakobstad och under åren har han tagit många vackra bilder på naturen, människor, byggnader, företag och samhället i sin hembygd Malax. Sebastian har använt många av dessa bilder i olika skolarbeten och vid utställningar i skolan.

Jonathan Holm har blivit antagen till anrika teaterskolan Calle Flygare i Stockholm. Det är i princip omöjligt att komma in på första försöket, men han klarade av det! Han är en otroligt begåvad skådespelare och har deltagit i Korsholms teater två somrar, 2020 och 2021. Han gör reklam för Malax och klasskamraterna är fascinerade förutom av hans skådespelartalang även av hans dialekt.

Mats Nylén var med i veteranfotboll 55+ och hans lag NoStars vann silver. De förlorade finalen mot Tammerforslaget Ilves.

Finlandsmodellen fortsätter

Fritids- och kulturnämnden har fått bidrag för projektet Finlandsmodellen för Hobbyverksamhet läsåret 2021–22. I Malax arrangeras gratis hobbyklubbar för alla 3:e och 4:e klassister i samband med skoldagen. Hobbyklubbarnas ämnen varierar under veckan och under året. Klubbarna ordnas flera dagar i veckan, vanligen efter skoltid de dagar barnen slutar kl. 13. Oftast hålls hobbyklubbarna i skolan men kan även arrangeras i andra utrymmen. Projektet bjuder på mellanmål.

Ledare sökes

Vi är ständigt på jakt efter ledare till hobbyklubbarna! Ledaren behöver ha kunskaper inom det ämne hen håller klubb inom och tycka om att jobba med barn. Just nu söker vi framförallt efter ledare inom träslöjd samt data och programmering. Även ledare inom andra ämnen behövs. Har du något specialintresse som även kunde intressera barn i åk 3–4? Hobbyämnet kan vara nästan vad som helst. Det finns möjlighet att jobba en eller flera dagar i veckan under kortare eller längre perioder. Vid intresse, kontakta Sara Snickars, tfn 040 650 7970 eller e-post sara.snickars@malax.fi.

Studier i rörelse

Projektet Studier i rörelse möjliggör att högskolan och gymnasiet i Petalax varje vecka får mental coaching, pausgymnastik och hjärnpauser av coachen Magdalena Storsved. I högskolan genomförs träffarna virtuellt och i gymnasiet genomförs träffarna i klasserna. Projektet har skaffat pulsklockor som elever och studerande får låna. Projektet har även planer på att tillsammans med tekniska sektorn göra skolgården mera rörelserik med gymgrejor, hinderbana och beachvolley.

IFFL är en fortgående motionskampanj där alla Malaxbor kan delta. Det är lätt att delta, du kan skriva ditt namn i någon av de över 20 motionslådorna runt om i kommunen, använda vårt motionskort eller delta på Heiaheia.com. Du kan också ha egen uppföljning och skicka in dina prestationer på e-post till fritid@malax.fi. Under sommaren satte vi upp flera nya lådor samt bytte

ut alla gamla motionslådor till nya. Du kan se var motionslådorna finns på www.malax.fi/fritid/idrott, motion och hälsa. Den pågående motionskampanjen slutar 2.1.2022. Vinterkampanjen slutar i slutet av mars, vårkampanjen slutar till midsommar, sommarkampanjen slutar i september och höstkampanjen vid nyår. Genom att delta kan du vinna fina priser.

Harry cyklade 6 002 km!

Sommarens kilometrikisa på cykel pågick under tiden 1.5–22.9 och hade 25 deltagare som tillsammans cyklade 26 354 km. Det var betydligt mer än i fjol. Kampanjen hade sju som cyklade mer än 1 000 km och fyra över 2 000 km och en 6 002 km.

Harry Holmgren var ute varje dag och cyklade sammanlagt hela 6 002 km, i medeltal 42 km/dag. Deltagarna premierades med bl.a. en cykel, diplom och andra vinster. Cykeln lottades ut och vanns av Isac Rönnqvist, som cyklade 504 km.

Harry Holmgren

Isac Rönnqvist

Kilometrikisa är en nationell kampanj som hade 34 000 deltagare och 27 miljoner registrerade kilometer. Nästa år kommer kommunen igen att delta i kilometrikisa på cykel 1.5–22.9.2022, då ska vi väl ha ännu flera deltagare och ännu mer kilometer. I vinter kommer man även att ha en vinterkampanj. Exakt när den börjar och slutar är ännu oklart.

Kävelkilometrikisa är en gå- och promenadkampanj som startade 1.5 och avslutades 31.10. I skrivande stund har vi registrerat 3 300 km. Vi har ännu ett par veckor på oss att samla kilometer.

Bergö lekpark

Lekparken vid Bergö skola har fått en rejäl ansiktslyftning. Under hösten har lekparken fått en linbana, en 6 m hög stor pyramid, en stor klätterställning/motorikbana, en hängbro, balanspålar, en supernova och basketställningar. Lekparken är öppen för alla.

Sätt Malax på kartan

Under sommaren riktade fritidskansliet en kampanj med namnet "Sätt Malax på kartan" till föreningar. Den gick ut på att föreningar i Malax kommun lägger upp sina till allmänheten riktade sommarevenemang på "Det händer i Österbotten – Österbottens evenemangskalender".

12 föreningar deltog i kampanjen, några med ett flertal evenemang. Lotten avgjorde vinnaren i kampanjen. Petalax UF vann och får därmed huvudpriset på 250 euro. Flest evenemang hade Åminne Folkpark och de får därmed vattenflaskor. Resten av föreningarna får ett tack för medverkan genom en liten försändelse av malaxhalsdukar.

Kampanjen hölls för att föreningar ska börja använda Österbottens evenemangskalender som informationskanal för evenemang riktade till allmänheten. Evenemangskalendern behöver användas året om, inte bara på sommaren, och förhoppningen är att kampanjen gett föreningar en början på att använda evenemangskalendern så att den i fortsättningen kan användas på rutin. Fler föreningar behöver ändå ta i bruk evenemangskalendern för att det stora evenemangsutbudet som finns i kommunen till fullo ska bli synligt.

Att synas i trafiken och Malax reflexträd

Hösten är den farligaste tiden för de som går eller cyklar i trafiken. När man sitter bakom ratten har man många saker man ska hålla reda på och hinna upptäcka. När det är mörkt eller skymt är det svårt att upptäcka personer som går eller cyklar, detta även när vägen har vägbelysning. Lamporna är vanligen för svaga och personerna syns inte. Man gör sig synlig i trafiken med reflex, reflexväst i olika former och lampor. Desto mera reflex och lampor man har, desto bättre. Det är absolut inte löjligt att ha reflex och lampor då man rör sig ute i trafiken. Det är en billig livförsäkring.

Fritids- och kulturnämnden har tillsammans med fyra föreningar haft en reflexkampanj. Det var Hem och skola föreningarna i Yttermalax, Övermalax och Bergö samt Arbetsgruppen för Petalax som var med. Vi satte tillsammans upp ca 500 reflex på fyra träd. Ett träd på Bergö, ett i Petalax, ett i Övermalax och ett i Yttermalax. Åtgången var stor eftersom träden snabbt blev tomma, speciellt de som var belägna nära en skola.

Reflexen sponsorerades av Malax kommun, Andelsbanken, KulturÖsterbotten, LokalTapiola och Trafikskyddet. Kampanjen tog för denna gång slut i oktober, men vi siktar på en ny kampanj till nästa höst. Kom ihåg att använda reflex. En reflexorienteringsbana riktad till barnfamiljer och barnasinnade fanns under hela oktober månad vid Pixneområdet.

Behöver någon reflex är det bara att komma via fritidskansliet på Kommungården eller kontakta via fritid@malax.fi.

Grillplatser och fågeltorn

I Malax kommun finns många grillplatser som fritt kan användas av alla. Nu har vi kartlagt dessa med hjälp av bl.a. jaktklubbar och -föreningar, som byggt och upprätthåller många av grillplatserna. I Malax finns även tre fågeltorn. Du kan hitta infon om alla dessa på www.malax.fi/fritid/idrott, motion och hälsa.

Stickningskampanj under hösten

En kampanj pågår från september till november 2021 kring stickmönster från olika byar i Malax kommun. Kampanjen består av fyra gruppträffar kring de lokala stickmönstren mellan september och november, men alla som vill kan också delta genom att sticka lokala mönster hemma eller i sin egen stickgrupp. De olika lokala stickmönstren finns att tillgå på de lokala biblioteken i kommunen samt i Facebook-gruppen "Malax stickar – Maalahti neuloo". På Facebook kan man också se en film från första stickträffen på Brinken 27.9.2021 där bakgrunden och uppkomsten till de olika malaxmönstren samt petalaxmönstren berättas. I december hålls en utställning av de olika mönstren, troligen på Yttermalax bibliotek. Privatpersoner som deltar i stickkampanjen får gärna bidra med plagg stickade i lokala mönster till den utställningen.

Malax kulturprogram 2021–2030

Den 21 september 2021 godkändes Malax kulturprogram av fritids- och kulturnämnden i Malax. Programmet kommer att översättas till finska och efter det publiceras det på Malax kommuns hemsida. Den redan tidigare godkända "Kulturinventering 2019, Malax kommun" som är en komplett förteckning över föreningar i Malax finns redan publicerad på Malax kommuns hemsida. En skild kulturplan har gjorts upp också för grundskolan i Malax och Korsnäs, d.v.s. "Kulturläroplan i Malax och Korsnäs 2021–2022" och den godkänns i respektive kommuner under oktober och november 2021. Förverkligandet av åtgärder nämnda i Malax kulturprogram samt i Kulturläroplan i Malax och Korsnäs 2021–2022 har påbörjats redan hösten 2021.

Muralmålningar

Malax har i år fått sju nya muralmålningar. Från tidigare år har vi sex, så nu pryder totalt 13 målningar vår kommun. Har du sett dem alla? Fyra av årets muralmålningar är gjorda via projektet Mural rural som Malakta är värd för och de tre andra har fritids- och kulturkommunen tillsammans med konstnären Jon Gredmark stått för. Kommunens muralmålningar finns på Proina i Petalax, Petalaxvägen 11, våningshusen på Byåkersvägen 5 samt tunneln vid korsningen som går upp mot Yttermalax skola, Malaxvägen 146. Kolla in mera om alla våra muralmålningar på www.malax.fi/kultur.

Rörelseskoj för hela familjen

Välkommen med på Rörelseskoj för hela familjen. Under hösten 2021 träffas vi i Pixne en gång i månaden. Fram till följande träff kommer roliga utmaningar finnas i Pixneområdet som man tillsammans med familjen kan prova på när man vill.

Onsdagar kl. 9.30-11.00
24.11, 15.12

BaNaMa

BaNaMa är träning för alla mammor (och varför inte pappor). Vi fokuserar på att stärka upp våra magmuskler och resten av kroppen efter en graviditet och förlossning.

Vi tränar hemifrån via Teams.

Anmäl dig till sara-lotta.huhtaoja@malax.fi
för att få tillgång till länken.

Du behöver en dator/surfplatta, matta och en dyna och en vikt (bebis, hantel eller fylld vattenflaska).

Tisdagar kl. 13.00-13.45
9.11, 16.11, 23.11, 30.11

Sara-Lotta Huhtaoja 050 389 4450

Utställning vid Kommungården

Enheterna inom småbarnspedagogiken kommer från och med november att ställa ut barns teckningar och kreationer på anslagstavlan vid Kommungårdens huvudingång. Konstverken byts ut en gång per månad. Kom gärna och titta på utställningen!

Förtroendevalda i Malax kommun

Kommunfullmäktige

Ordf. Mikko Ollikainen, I-vice ordf. Minna Söderholm, II-vice ordf. Tage Svahn, III-vice ordf. Christer Bogren, IV-vice ordf. Carl-Olof Åbonde, Mikael Appel, Emilia Back, Carola Bengs-Lattunen, Johan Bergqvist, Bernt Björkholm, Silvia Ekman, Håkan Knip, Jari Niemelä, Filip Norrgård, Pentti Rajala, Ralf Runonen, Jonas Rönnqvist, Elmedin Sipic, Bertil Stormblad, Hanna Strandberg, Ann-Helene Ståhl, Rolf Syrén, Jan Tallgren, Leif Tast, Peter Urwäder, Markus West, Mia West.

Ersättare:

SFP

Heidi Hemming, Wilma Snickars, Sami Koski, Pär-Gustav Lindh, Kim Back, Elin Bjurs, Lili-Ann Brolund, Iris Bäck-Sjökqvist, Meatrissa Podbicanin.

SDP

Britt-Mari Söderholm, Britt-Marie Enholm, Johan Berts, Teemu Koski, Johnny Söderholm, Nina Brevik.

Kommunfullmäktiges valnämnd

Ordf. Bernt Björkholm (ers. Rolf Syrén), vice ordf. Hanna Strandberg (Jonas Rönnqvist), Bertil Stormblad (Ralf Runonen).

Kommunstyrelsen

Ordf. Håkan Knip (Rolf Syrén), I-vice ordf. Hanna Strandberg (Silvia Ekman), II-vice ordf. Mikael Appel (Pentti Rajala), Carola Bengs-Lattunen (Wilma Snickars), Britt-Marie Enholm (Nina Brevik), Jonas Rönnqvist (Johan Bergqvist), Ann-Helene Ståhl (Bernt Björkholm), Britt-Mari Söderholm (Bertil Stormblad), Jan Tallgren (Filip Norrgård), Markus West (Ann-Charlotte Skinnar), Mia West (Heidi Hemming).

Sektionen för samhällsutveckling

Ordf. Carola Bengs-Lattunen (Chatrine Enlund-Nisula), vice ordf. Sofia Storfors (Rolf Syrén), Janette Antell (Heidi Hemming), Sami Koski (Bernt Björkholm), Dennis Nygård (Tommi Uotinen), Stefan Saaristo (Johan Holmback), Madelene Westerlund (Carola West).

Bildningsnämnden

Ordf. Minna Söderholm (Jenny Nurmi-Aro), vice ordf. Markus West (Carl-Olof Åbonde), Emilia Back (Elin Bjurs), Silvia Ekman (Johan Asplund), Tove Donner (Mira Turtonen), Jari Niemelä (Dennis Nygård), Wilma Snickars (Tina Holms), Tage Svahn (Sami Koski), Jan Tallgren (Jonas Rönnqvist).

Korsnäs representanter: Sofia Mitts-Björkblom (Johanna Juthborg), Johnny Franzén (Dan-Anders Rosendahl), Thomas Ramstedt (Kim Sebbas), Maria Vesterback (Anna Granås).

Byggnads- och miljönämnden

Ordf. Hanna Strandberg (Marica Stolpe), vice ordf. Kjell Enberg (Marie-Louis Berglund), Kim Back (Göran Bjurs), Filip Norrgård (Karl Hamberg), Sofia Storfors (Kristen Holmlund), Johnny Söderholm (Tommy Ljungkvist), Juulia Tuominen (Erika Storfors), Ann-Marie Wahlroos (Kaisa Nyroos), Jonas West (Johanna Sundén).

Centralvalnämnden

Ordf. Kjell Nyman, vice ordf. Benita Vestergrén, Lena Hagfors Ahlskog, Anders Ekström, Christina Nygård.

Ersättare: Katarina Bjurs, Lisbet Genberg, Annika Ekström, Ketty Rodas, Chatrine Enlund-Nisula, Kenneth Björknäs, Kristina Vesterback, Carola Bengs-Lattunen, Liselott Båsk, Kim Back.

Finska skolenämnden

Ordf. Leif Tast (Artturi Mäkelä), vice ordf. Päivi Vierola (Noora Manninen), Johanna Grädler (Elina Kortelahti), Raimonda Kahinoja (Veli-Matti Ketola), Toni Takalo (Annette Ahlholm).

Fritids- och kulturnämnden

Ordf. Jonas Rönnqvist (Johan Asplund), vice ordf. Sofia Storfors (Elin Bjurs), Mikael Appel (Jukka Rajala), Johan Berts (Elmedin Sipic), Heidi Hemming (Isabel Flemming), Anne Herrgård (Emina Vardo), Meatrissa Podbicanin (Lili-Ann Brolund), Hans Snickars (Tage Svahn), Carl-Olof Åbonde (Maria Helsing).
Korsnäs representanter: Anna Granås (Charlotte Holtlund), Lars Erik Holmblad (Mona Gullblom), Tina Östling (Anette Bjurbäck).

Revisionsnämnden

Ordf. Emilia Back (Elin Bjurs), vice ordf. Peter Urwäder (Carl-Olof Åbonde), Daniel Björkstrand (Malin Sandström), Malin Forsberg (Johan Asplund), Lea Martin-Storbacka (Ralf Runonen).

Tekniska nämnden

Ordf. Bernt Björkholm (Ann-Helene Ståhl), vice ordf. Hanna Strandberg (Filip Norrgård), Anna-Lena Aspegren-Törnroos (Teemu Koski), Johan Bergqvist (Jan Tallgren), Pentti Rajala (Kim Back), Ralf Runonen (Maria Nordman), Ann-Charlotte Skinnar (Peter Urwäder), Rolf Syrén (Emilia Back), Mia West (Sofia Kullberg).

Korsnäs representanter: Katarina Holmkvist (Camilla Häggdahl), Anna-Lena Kronqvist (Lars-Erik Mannfolk), Henrik Rosendahl (Dage Stenbäck), Håkan Wester (Rosita Eklund), Katarina Wester-Bergman (Sven-Erik Bernas).

Vård- och omsorgsnämnden

Ordf. Sture Skinnar (Anna-Lena West), II-vice ordf. Lili-Ann Brolund (Linda Styris), Marie-Louis Berglund (Tage Svahn), Irene Bäckman (Mariann Nylund), Kjell Nyman (Johan Asplund), Alf Nyroos (Maria Westerback), Ann-Louise Sjöstrand (Senad Omanovic), Ann-Helene Ståhl (Kristina Vesterback), Håkan Söderman (Thomas Källund).

Korsnäs representanter: I vice ordf. Henrik Rosendahl (Mikael KA Nordmyr), Mona Gullblom (Dage Stenbäck), Anna-Lena Kronqvist (Håkan Wester), Helena Kulp (René Michelsson), Lars-Erik Mannfolk (Johanna Juthborg).

Direktionen för Malax vatten

Ordf. Rolf Syrén (Kristina Vesterback), vice ordf. Kjell Ahläng (Pentti Rajala), Annette Ahlholm (Bertil Stormblad), Carola Bengs-Lattunen (Pär-Gustav Lindh), Bernt Björkholm (Johanna Enberg), Sabina Melin (Jan Tallgren), Peter Urwäder (Ann-Charlotte Skinnar).

Direktionen för Pixneklinken

Ordf. Håkan Söderman, Malax, vice ordf. socialdirektör Alice Backström, Korsholm, socialterapeut vid Beroendevårdskliniken inom Malmska området, Susanne Hongell, Kronoby, verksamhetsledare Hanna Lundberg, Kommunernas socialtjänst k.f., vårddirektör Christine Widd, Korsholm.

Personaldirektionen

Ordf. Håkan Knip (Mikko Ollikainen), vice ordf. Christer Bogren (Jari Niemelä), Carola Bengs-Lattunen (Emilia Back), Silvia Ekman (Irene Bäckman), Sture Skinnar (Markus West), personalchef, kommundirektör.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

Ordf. Bertil Stormblad (Nina Brevik), vice ordf. Mia West (Mika Hemming), Jan Sjöström (Heidi Hemming), Fredrik Buss (Camilla Häggback), Göran Lähdesmäki (John Peltoniemi), Emilia Back (Iris Bäck-Sjökqvist), Laila West (Björn Mattsson).

Äldrerådet

Ordf. Pär-Gustav Lindh (Torbjörn Stoor), vice ordf. Lili-Ann Brolund (Mariann Nylund), Marie-Louis Berglund (Kristina Vesterback), Volter Högback (Gunvor West), Carina Lidman (Catrin Smeds), Anna-Liisa Ruutiainen (Taisto Vainionpää), Gustav Rönnlöf (Helena Sandström), Margareta Svenns (Alf Nyroos), Rita Udd (Vidar Björknäs).

Ungdomsfullmäktige

Adam Djebali, Tilde Strömsbäck, Hanna Bonn, Elsa Moliis, Cecilia Huhtala, Fabian Lidman, Magnus Lattu.

Ersättare: Tilde Niemelä, Anthon Nordling.

STARTIA

Hjälp med att starta eget

Boka en kostnadsfri startrådgivning på www.startia.fi

Att starta eget är ett stort steg – Startia hjälper dig under resans gång

Att bli företagare och starta eget är en stor dröm för många, en dröm som kräver mod men också noggrann planering. Även om själva grundandet är tekniskt sett lätt, ska du ändå noga tänka över om företagandet är det rätta alternativet.

Vid Nyföretagscentrum Startia får du omfattande stöd i planerings- och startskedet av ditt företag. Företagen grundade med hjälp av Startia är enligt studier livskraftigare. Vår konfidentiella och avgiftsfria rådgivning hjälper dig att starta men också vidareutveckla egen affärsverksamhet.

För att planera och utvärdera din affärsidé ger vi dig tillgång till Lissu-programmet, som är Startias interaktiva affärsplan. Med hjälp av Lissu uppgör du noggranna kalkyler över lönsamheten för ditt företag och din företagsrådgivare kan kommentera dina planer.

Fråga efter Lissu-lösenord då du är i Startia på ditt första rådgivningsmöte.

Startpeng är ett viktigt stöd för blivande företagare och beviljas av TE-byrån. I startrådgivningen berättar vi mera om startpengen och hjälper till att göra en ansökning. Det är viktigt att komma ihåg att ansöka om startpengen innan du startar verksamheten och registrerar ditt företag!

När du startar ett företag är det viktigt att ta reda på om idkande av din planerade företagsverksamhet kräver tillstånd, registrering eller anmälan till en myndighet. Det kan även finnas särskilda krav på näringsidkaren, dvs. företagaren själv, affärslokaler eller själva verksamheten. Vi reder ut detta – och mycket annat – tillsammans med dig i samband med startrådgivningen.

Nyföretagarcentrum Startia har kontor på

Nedre torget i Vasa och fungerar som en del av det regionala, kommunägda utvecklingsbolaget VASEK. Boka tid till startrådgivning på www.startia.fi. Du kan boka en telefontid eller videomöte eller du kan träffa företagsrådgivaren på vårt kontor.

Företagsrådgivare Olav Nylund, som ansvarar för malaxföretagen, kan också träffa dig på Malax kommungård. I så fall kontakta honom direkt!

Företagsrådgivare Olav Nylund
040 548 4334
olav.nylund@vasek.fi

P.S. Startinfo för blivande företagare-webbinarier 16.11 (på finska), 18.11 (på svenska) och 23.11 (på engelska). Läs mera på www.startia.fi och anmäl dig med.

Text: VASEK

Studiestipendium

Malax kommun lediganslår följande stipendier:

1. Hemkommunsstöd om 75 euro per termin

Kriterier för beviljande av hemkommunsstöd:

- heltidsstuderande vid universitet, högskola eller yrkeshögskola
- studeranden har Malax som hemort
- beviljas för högst 6 terminer eller tre år
- beviljas personer upp till 25 års ålder
- till ansökan ska bifogas närvarointyg från skolan eller intyg över studieprestationer.

2. Stipendium för studerande inom jord- och skogsbrukssektorn

Kriterier för beviljande av stipendium:

- studier inom jord- och skogsbrukssektorn
- studeranden har Malax som hemort
- till ansökan ska bifogas närvarointyg från skolan eller intyg över studieprestationer

Ansökningsblanketterna finns på www.malax.fi eller kan hämtas från Kommungården.

Ansökan med närvarointyg från studieinrättningen **lämnas in senast 15.11.2021** till Kommunstyrelsen i Malax, Malmgatan 5, 66100 Malax eller per e-post till: malax@malax.fi.

PIXNEKLINIKEN INFORMERAR

Uppföljningstillfällen i början på år 2022!

Uppföljningsdagar 3 – 5 januari
Uppföljningsveckoslut 7 – 9 januari
Anmälan före 17 december

Vi stänger över julhelgen d.v.s. 24.12.2021 – 02.01.2022

Rehabiliteringsklienter tas emot från och med 10 januari 2022

Kontaktuppgifter: Pixnekliniken, Mogårdsgränd 3, 66100 MALAX

Tfn: 040 650 8112

pixnekliniken@malax.fi

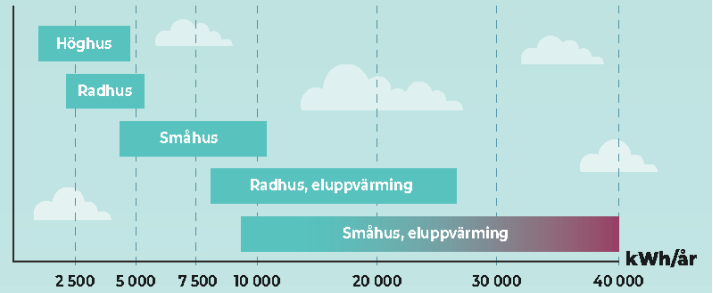
www.pixnekliniken.fi

DU AVGÖR

HURDAN ELKONSUMENT DU ÄR

Ta reda på din förbrukning

ELEN KOMMER FRÅN VÄGGTAKET – MEN VET DU HUR MYCKET DU FÖRBRUKAR?

Utnyttja ditt energibolags kostnadsfria tjänst för uppföljning av förbrukningen. När du vet hur mycket el du förbrukar och när, kan du spara energi på olika sätt och följa hur åtgärderna påverkar din förbrukning.

Så här fördelas elförbrukningen i två olika hushåll

EGNAHEMSHUS, ELUPPVÄRMING

120 m², 4 boende, elförbrukning 18 900 kWh/år, 13 cent/kWh

Värme	1 235 €	9 500 kWh
Varmvatten	480 €	3 670 kWh
Elektrisk bastuugn	130 €	1 000 kWh
Belysning	59 €	450 kWh
Kylapparater	78 €	600 kWh
Matlagning	89 €	680 kWh
Hemelektronik	91 €	700 kWh
Tvätt och torkning	91 €	700 kWh
Övrigt	52 €	400 kWh
Teknik, ventilation	104 €	800 kWh
Värmning av bilen	52 €	400 kWh

HÖGHUS, FJÄRRVÄRME

50 m², 1 boende, elförbrukning 3 100 kWh/år, 15 cent/kWh

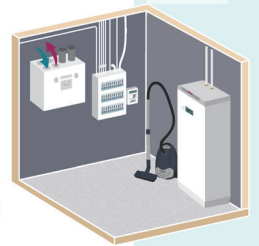
Badrum, golvvärme	165 €	1 100 kWh
Övrigt	18 €	120 kWh
Tvätt	30 €	200 kWh
Hemelektronik	60 €	400 kWh
Disk	21 €	140 kWh
Matlagning	38 €	250 kWh
Kylapparater	45 €	300 kWh
Belysning	36 €	240 kWh
Elektrisk bastuugn	53 €	350 kWh

VIKTIGA ENERGISPARÅTGÄRDER I HEMMET

GOD INOMHUSLUFT ENERGIEFFEKTIVT

Rengör ventilationsaggregatets filter och tilluftsventiler regelbundet. Utnyttja ventilationsaggregatets tidsstyrning året runt. Fläkthastigheten kan justeras efter behov, men ventilationen får aldrig stängas av helt.

Utnyttja eftervärmning av tilluften på vintern (rätt inställningsvärde är cirka 17 °C) och värmeåtervinning ur frånluften. Sätt tilluftsventilerna i vinterläge.

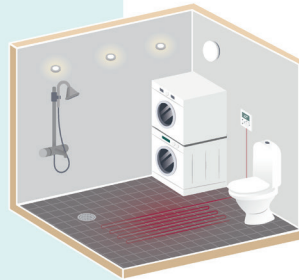

SPARA UPP TILL 50 PROCENT I UPPVÄRMNINGEN AV BADRUMMET

Tidsinställ och justera komfortgolvvärmen enligt användningsbehovet. Gå från kontinuerlig uppvärmning till uppvärmning under perioder på några timmar. När värmen är lagom känns golvet varmt under foten, inte hett.

VARMT BRUKSVATTEN UTGÖR UPP TILL 30 PROCENT AV EGNAHEMSHUSETS DRIFTKOSTNAD

Utnyttja varmvattenberedarens tidsstyrning. Korta ner tiden i duschen, utnyttja vattensnåla armaturer och duschmunstycken och reparera även små vattenläckor omedelbart.

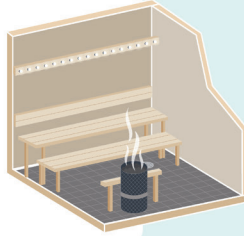

FÖRNUFTIG ENERGIFÖRBRUKNING SPARAR PENGAR OCH MILJÖN.

ETT BEHAGLIGT BASTUBAD REDAN VID EN TEMPERATUR UNDER 80 °C

Reducera ventilationen när du sätter på bastun och öka den igen när alla har badat. Ju varmare bastubad du vill ha, desto mer el förbrukar du. Dra inte ut på uppvärmnings- och badtiden i onödan.

En "genast redo" bastuugn kan öka elräkningen med 200–300 € per år.

PLACERA INTE KALLT OCH VARMT BREDVID VARANDRA

Om du har ugnen eller ett element direkt intill en kylapparat ökar elförbrukningen med 20 procent. Håll kylapparaternas tätningar och baksidans kondensor rena.

Rengör spisfläktens fettfilter regelbundet.

BOENDEKOMFORT UTAN ONÖDIGT SLÖSERI

Låt automatiken se till att uppvärmningen och ventilationen är behagliga, hälsosamma och energieffektiva. Skaffa energieffektiva apparater och byt ut gamla lampor mot LED-lampor.

Stäng av apparaterna när du inte använder dem. Om alla skulle stänga av modemet åtta timmar varje dag, skulle besparingen i elförbrukningen motsvara förbrukningen i 1 800 eluppvärmda egnahemshus.

Boendekomfort energieffektivt

- 1 °C i rumstemperaturen = 5 procent i elräkningen.
- En energieffektiv och för de flesta behaglig temperatur i vistelseutrymmen där det inte finns drag är 20–22 °C, i sovrummen även lägre.
- Sänk rumstemperaturerna med några grader när du inte är hemma. Utnyttja automatik.
- Ställ in temperaturen i förråd och garage på 5–12 °C, i trapphus och vindfång på 17 °C.
- Kontrollera elementen och termostaterna och byt ut sådana som är flera årtionden gamla – du kan spara upp till 20 procent i värmeenergiförbrukningen.
- Undvik drag och håll konstruktionerna i gott skick genom att täta fönster och dörrar.
- Vädra snabbt och effektivt – lämna inte fönster ens på glänt en hel dag.

Exempel på hushållsapparaternas genomsnittliga förbrukning per månad

	ANVÄNDNINGSSÄTT	KOSTNAD €/MÅN.
Motorvärmare	vardagar 2 h/dag	2,50 €
Motor- och kupévärmare		10,00 €
Elcykel	laddas på vardagar	0,30 €
Komfortgolvvärme i badrummet	alltid på	19,00 €
Bastubad	1 ggr/vecka, 1,5 h	
- liten bastu		5,00 €
- större bastu eller bastu med glas-/stenvägg		8,00 €
Dusch, varmt bruksvatten med varmvattenberedare	5 min./dag — 7 dagar/vecka	15,00 €
Kyl och frys:	alltid på	
- över 10 år gammal		6,00 €
- under 5 år gammal		3,00 €
Diskmaskin	1 maskin/dag	3,50 €
Ugn	1 h/dygn	5,50 €
Spis	1 h/dygn	4,00 €
Mikrovågsugn	16 min./dygn	1,00 €
Belysning	6 h/dygn	
- 9W med LED-lampa		0,25 €
- 57W med halogenlampa		1,60 €
TV	3 h/dygn	
- Energieffektivitetsklass A+		1,20 €
- Energieffektivitetsklass B		2,00 €
Spelkonsol	3 h/dygn	2,00 €
Dator	3 h/dygn	
- stationär		1,60 €
- bärbar		0,30 €
Laddning av mobiltelefon	dagligen	0,10 €

JUSTERA OCH SPARA TA I BRUK FÄRDIG TEKNIK

Ju bättre hemmet är utrustat, desto mer automation som förbättrar energieffektiviteten finns det i systemen. Utnyttjar du redan apparaternas tidsstyrning?

- Elvärme och element**
- Golvvärme i badrummet**
- Ventilationsaggregat**
- Varmvattenberedare**
- Tidsinställning av hushållsapparater eller användning utanför effekttopparna**
- Förvärmning av bilen**

FÖLJ UTVECKLINGEN INVESTERA I ETT INTELLIGENT HEM

Investeringar i husautomation, egen energiproduktion och byggnadstekniska förbättringar blir allt lönsammare. Gör dig förtrogen med tjänsterna som tar dig till framtidens elmarknad.